

CONEO

Poreski aspekti poslovanja digitalnih
kompanija

27.03.2025.

Agenda

01

Poreski tretman faktura
primljenih od poreskog
punomoćnika stranog lica

02

DIGITALNE KOMPANIJE –
poreski tretman usluga koje
primaju od domaćih lica

03

OPOREZIVANJE FRILENSERA

04

Pregled poreskih
olakšica/Podsticaji za ulaganja
autorskih prava u kapital

01

**Poreski tretman faktura
primljenih od poreskog
punomoćnika stranog lica**

Uvod

- Iako se relativno mali broj stranih lica registrovao u sistem PDV u Republici Srbiji, **nekoliko značajnih stranih kompanija iz oblasti IT industrije su obveznici PDV**
- **Dileme u praksi** - ispravnost faktura koje domaća lica dobijaju od poreskih punomoćnika

IZDAVANJE FAKTURA ZA PROMET STRANIH LICA KOJA SU REGISTROVANA KAO OBVEZNICI PDV

- Poreski punomoćnik stranog lica u ime i za račun tog stranog lica obavlja sve poslove u vezi sa ispunjavanjem obaveza i ostvarivanjem prava koje ima strano lice – obveznik PDV
- U računu koji izdaje poreski punomoćnik stranog lica navode se i podaci o poreskom punomoćniku, i to o:
 - 1) nazivu, odnosno imenu i prezimenu punomoćnika;
 - 2) adresi sedišta, odnosno prebivališta punomoćnika;
 - 3) PIB-u, odnosno JMBG-u punomoćnika.

- **U slučajevima kada strano lice - obveznik PDV vrši promet obvezniku PDV ili drugom korisniku SEF, poreski punomoćnik za PDV dužan je da po tom osnovu, u ime i za račun stranog lica, izda e-fakturu primaocu.**
- **Pravo na odbitak prethodnog poreza ne može se ostvariti na osnovu faktura koje van SEF, izdaju strana lica**

URAČUNAVANJE POREZA PO ODBITKU U OSNOVICU ZA PDV

- Poreski punomoćnik, prilikom izdavanja fakture treba u iznos osnovice da uključi i porez po odbitku, koji isplatilac obračunava i plaća po zakonskoj stopi od 20%, odnosno po beneficiranoj poreskoj stopi u skladu UIDO
- Ako je naknada ugovorena u neto iznosu (bez poreza po odbitku), osnovicu treba uvećati za porez po odbitku.
- Ako je eventualno ugovorena bruto naknada, tj. ako obveznik iz ugovorene naknade odbija iznos poreza, koji uplaćuje na propisani račun javnih prihoda, onda ta ugovorena naknada predstavlja osnovicu za PDV.

PREDMET OPOREZIVANJA POREZOM PO ODBITKU

- Ukoliko međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno, porez na dobit po odbitku po stopi od 20% obračunava se i plaća na prihode koje ostvari nerezidentno pravno lice od rezidentnog pravnog lica po osnovu:
 - dividendi i udela u dobiti u pravnom licu, uključujući i dividendu iz člana 35. ovog zakona;
 - **naknada od autorskog i srodnih prava i prava industrijske svojine (u daljem tekstu: autorska naknada);**
 - kamata;
 - naknada od zakupa i podzakupa nepokretnosti i pokretnih stvari na teritoriji Republike;
- naknada od usluga istraživanja tržišta, računovodstvenih i revizorskih usluga i drugih usluga iz oblasti pravnog i poslovnog savetovanja, nezavisno od mesta njihovog pružanja ili korišćenja, odnosno mesta gde će biti pružene ili korišćene.

LICENCE ZA SOFTVER KAO PREDMET OPOREZIVANJA

- **Naknada za korišćenje ili pravo korišćenja softvera tretira se kao autorska naknada.**
- U većini UIDO koji je zaključila Republika Srbija, u definiciji autorske naknade ne navodi se izričito softver, međutim, softver se tretira kao književno ili naučno delo, a naknada koja se plaća za ta dela spada u autorsku naknadu, u skladu sa UIDO

- **Jeste autorska naknada - podleže plaćanju poreza po odbitku:**
 - **1. Naknada za licencu za softver;**
 - **2. Naknada za licencu za implementaciju softvera.**
- Nije autorska naknada :
 - 1. Naknada za kupovinu softvera;
 - 2. Naknada za implementaciju softvera;
 - 3. Naknada za održavanje softvera (uslov: postojanje osnovnog ugovora o licenci);
 - 4. Naknada za unapređenje softvera (uslov: postojanje osnovnog ugovora o licenci);
 - 5. Naknada za distribuciju softvera (uslov: postojanje osnovnog ugovora o licenci).

GREŠKE KOJE SE U PRAKSI DEŠAVAJU U VEZI SA URAČUNAVANJEM POREZA PO ODBITKU U OSNOVICU ZA PDV

- U praksi, greške se uglavnom sastoje u tome da poreski punomoćnik:
 1. uopšte ne uključi u osnovicu za PDV porez po odbitku;
 2. u osnovicu uključi porez po odbitku po zakonskoj stopi od 20%, a bili su ispunjeni uslovi za primenu UIDO pa je isplatilac obračunao i platio porez po odbitku po beneficiranoj poreskoj stopi;
 3. u osnovicu za PDV uključi porez po odbitku po beneficiranoj poreskoj stopi, a nisu bili ispunjeni uslovi za primenu UIDO.

NEUKLJUČIVANJE U OSNOVICU ZA PDV IZNOSA POREZA PO ODBITKU

- Posledica ovakvog postupanja je ta da primaoci računa ne mogu da koriste prethodni PDV, budući da osnovica i PDV nisu iskazani u tačnom iznosu.
- U ovim slučajevima primalac treba da odbije e-fakturu i da zahteva od poreskog punomoćnika stranog lica da tu fakturu stornira i izda novu - ispravnu e-fakturu sa uračunatim porezom po odbitku

UKLJUČIVANJE POREZA PO ODBITKU U POGREŠNOM IZNOSU

- Dešava se da poreski punomoćnik u osnovicu za PDV uračuna porez po odbitku po stopi od 20%, a u momentu izdavanja e-fakture primalac je posedovao potvrdu o rezidentnosti primaoca prihoda, što znači da je u osnovicu trebalo uračunati porez po odbitku po beneficiranoj poreskoj stopi.
- **Ni u ovom slučaju e-faktura ne bi bila ispravna, budući da bi osnovica i PDV bili iskazani u većem iznosu od onog koji je trebalo iskazati**

- Dešava se i da poreski punomoćnik pretpostavi da isplatilac ispunjava uslove za primenu UIDO, pa u osnovicu za PDV uračuna porez po odbitku po beneficiranoj poreskoj stopi, iako isplatilac nije ispunjavao uslove za primenu UIDO i platio je porez po odbitku po stopi od 20%.

ŠTA PRIMAOCI USLUGA MOGU DA URADE U SLUČAJU KADA PORESKI PUNOMOĆNIK ODBIJE DA IZDA E- FAKTURU ILI ODBIJE DA ISPRAVI POGREŠNU E- FAKTURU

- U praksi se dešava da poreski punomoćnik stranog lica odbije da izda e-fakturu ili da ispravi grešku na e-fakturi
- **U ovim slučajevima, obveznici mogu da podnesu tužbu parničnom sudu protiv poreskog punomoćnika i da tim putem traže nadoknadu štete, koju su pretrpeli zbog protivpravnog postupanja poreskog punomoćnika.**

02

DIGITALNE KOMPANIJE – poreski tretman usluga koje primaju od domaćih lica

PORESKI TRETMAN USLUGA KOJE SE PRIMAJU OD DOMAĆIH LICA

- Poreski tretman zavisi od toga da li se usluga prima od:
 - ✓ domaćeg pravnog lica ili preduzetnika
 - ✓ fizičkog lica koje nije registrovalo delatnost (tzv. Freelancer)

USLUGE PRIMLJENE OD DOMAĆEG PRAVNOG LICA ILI PREDUZETNIKA

- Primalac za dobijene usluge prima fakturu od pružaoca (e-fakturu ili fakturu van SEF)
- Primalac nema nikakvih poreskih obaveza u ovim slučajevima

USLUGE PRIMLJENE OD DOMAĆIH FIZIČKIH LICA (freelancer-i)

- Postoji obaveza plaćanja poreza po odbitku po stopi od 20% na osnovicu koju čini bruto prihod umanjen za normirane troškove od 20%
- Postoji i obaveza plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje:
 - ✓ Samo doprinos za PIO ako je fizičko lice osigurano po drugom osnovu
 - ✓ Doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo ako fizičko lice nije osigurano po drugom osnovu.

03

OPOREZIVANJE FRILENSERA

PORESKI TRETMAN USLUGA KOJE SE PRIMAJU OD DOMAĆIH LICA

- Poreski tretman zavisi od toga da li se usluga prima od:
 - ✓ domaćeg pravnog lica ili preduzetnika
 - ✓ fizičkog lica koje nije registrovalo delatnost (tzv. Freelancer)

USLUGE PRIMLJENE OD DOMAĆEG PRAVNOG LICA ILI PREDUZETNIKA

- Primalac za dobijene usluge prima fakturu od pružaoca (e-fakturu ili fakturu van SEF)
- Primalac nema nikakvih poreskih obaveza u ovim slučajevima

USLUGE PRIMLJENE OD DOMAĆIH FIZIČKIH LICA (freelancer-i)

- Postoji obaveza plaćanja poreza po odbitku po stopi od 20% na osnovicu koju čini bruto prihod umanjen za normirane troškove od 20%
- Postoji i obaveza plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje:
 - Samo doprinos za PIO ako je fizičko lice osigurano po drugom osnovu
 - Doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo ako fizičko lice nije osigurano po drugom osnovu.

OPOREZIVANJE FRILENSERA

- Termin "frilenser" se koristi u neformalnom značenju, uglavnom za fizička lica koja ostvaruju prihode od pravnih i fizičkih lica, koja prilikom isplate prihoda ne obračunavaju i ne plaćaju porez i doprinose u Republici Srbiji.
- Poreska prijava za samooporezivanje podnosi se u roku od 30 dana od isteka kvartala u kome su ti prihodi ostvareni.
- Postoje dva modela oporezivanja

PRVI MODEL

- Prema prvom modelu, osnovica za obračun poreza se dobija tako što se od tromesečnih prihoda oduzima 107.738 dinara fiksnih normiranih troškova koji se odnose na taj kvartal i na tako dobijenu razliku plaća se porez po stopi od 20%.
- Osnovica doprinosa za PIO za prihode ostvarene u kvartalu za koji se podnosi prijava utvrđuje se uvek u visini utvrđenog oporezivog prihoda po stopi od 24%.

- **Osnovica doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za kvartal, se utvrđuje u visini oporezivog prihoda, ali samo pod uslovom da je tako utvrđena osnovica veća od trostrukog iznosa osnovice doprinosa iz člana 35b Zakona o doprinosima – stopa 10,3%**

DRUGI MODEL

- Osnovica za obračun poreza se dobija tako što se od tromesečnog prihoda oduzimaju fiksni normirani troškovi u visini od 64.979 dinara kao i procentualni normirani troškovi u visini od 34% ostvarenog prihoda.
- Osnovica doprinosa za PIO utvrđuje se u visini utvrđenog oporezivog prihoda, ali samo pod uslovom da je tako utvrđena osnovica veća od trostrukog iznosa najniže osnovice za doprinose.

- **Osnovica doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za kvartal, se utvrđuje u visini oporezivog prihoda, ali samo pod uslovom da je tako utvrđena osnovica veća od trostrukog iznosa osnovice doprinosa iz člana 35b Zakona o doprinosima – stopa 10,3% dakle, isto kao i kod prvog modela oporezivanja**

04

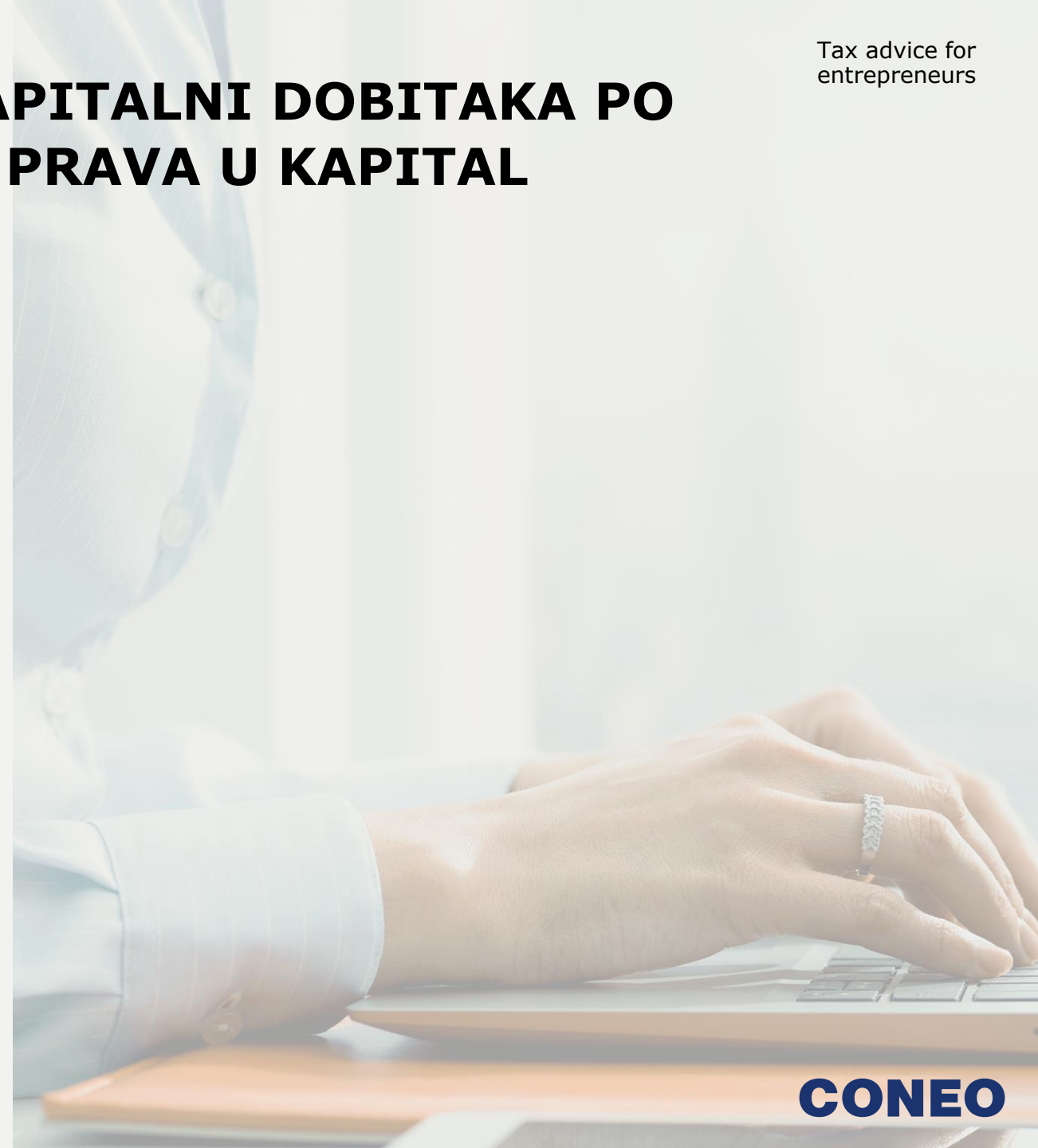
Pregled poreskih olakšica/Podsticaji za ulaganja autorskih prava u kapital

SPISAK PORESKIH OLAKŠICA KOJE POTENCIJALNO MOGU DA KORISTE DIGITALNE KOMPANIJE

- **Priznavanje u dvostrukom iznosu troškova koji su neposredno povezani sa istraživanjem i razvojem koje obveznik obavlja u Republici.**
- **Izuzimanje iz poreske osnovice 80% kvalifikovanog prihoda koji ostvari obveznik, nosilac autorskog ili srodnog prava, po osnovu naknade za iskorišćavanje deponovanog autorskog dela ili predmeta srodnog prava, osim naknade za prenos autorskog ili srodnog prava u celini**
- **Pravo na poreski kredit po osnovu ulaganja u kapital novoosnovanog društva koji obavlja inovacionu delatnost.**

OSLOBOĐENJE OD POREZA NA KAPITALNI DOBITAKA PO OSNOVU ULAGANJA AUTORSKOG PRAVA U KAPITAL KOMPANIJE

- Obveznik koji pravo intelektualne svojine (npr. Pravo na softveru) u celosti unese kao nenovčani ulog u kapital privrednog društva rezidenta Republike, gde je tržišna vrednost tih prava za potrebe tog unosa utvrđena procenom od strane ovlašćenog procenitelja, oslobađa se poreza na kapitalni dobitak ostvaren tim prenosom.

Hvala na pažnji!

